

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

Βουλευτής Ν. Ηρακλείου - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Προς τον Υπουργό Οικονομικών
κ. Ιωάννη Στουρνάρα

ΕΡΩΤΗΣΗ

Του Βουλευτή Ηρακλείου κ. Λευτέρη Αυγενάκη

Αθήνα, 08-10-2013

ΘΕΜΑ: Αυθαιρεσία στην τιμολόγηση και στις απαιτήσεις από χώρους εστίασης έως κομμωτήρια και ταξί από την ΑΕΠΙ

Η Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Α.Ε.Π.Ι.) είναι ανώνυμη εταιρεία η οποία λειτουργεί ως οργανισμός συλλογικής διαχείρισης και προστασίας του περιουσιακού δικαιώματος των δημιουργών μουσικών έργων, βάσει των διατάξεων του Ν. 2121/1993 για την πνευματική ιδιοκτησία. Δεν είναι ένας συνεταιρισμός ή μια ένωση δημιουργών όπως συμβαίνει στο εξωτερικό.

Ουσιαστικά, επιχειρηματίες αναλαμβάνουν να εισπράττουν πνευματικά δικαιώματα, τα οποία στην πορεία αποδίδουν στους δημιουργούς, μουσικούς, στιχουργούς και μουσικοσυνθέτες. Στο εξωτερικό αυτό γίνεται από μη κερδοσκοπικές εταιρίες των δημιουργών, όπως άλλωστε και η είσπραξη των συγγενικών δικαιωμάτων στην Ελλάδα, δηλαδή των δικαιωμάτων που έχουν οι μουσικοί και τραγουδιστές.

Οι δημιουργοί των μουσικών έργων έχουν τη δυνατότητα να αναθέτουν στην Α.Ε.Π.Ι. τη διαχείριση των περιουσιακών δικαιωμάτων που απορρέουν από το έργο τους, με συνέπεια να την καθιστούν αρμόδια για την σύναψη συμβάσεων εκμετάλλευσης των έργων, καθώς και την είσπραξη και απόδοση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας τους, στην καταβολή των οποίων ενέχονται όσοι εκμεταλλεύονται τα μουσικά έργα που περιλαμβάνονται στο ρεπερτόριό της.

Το κράτος όρισε το δικαίωμα είσπραξης πνευματικών δικαιωμάτων από την ΑΕΠΙ, και άφησε την ΑΕΠΙ να ορίσει όλα τα υπόλοιπα. Ο νόμος για την ΑΕΠΙ προβλέπει διοικητικές και ποινικές κυρώσεις, αλλά και ιδιαίτερα υψηλές αποζημιώσεις. Ουσιαστικά, το δημόσιο έχει το ρόλο εισπράκτορα μιας καθαρά αστικής εταιρείας, καθώς έχει «εξοπλίσει» την ΑΕΠΙ με ποινικές δυνατότητες για την άσκηση της εμπορικής της δραστηριότητας. Το παράδοξο μάλιστα, είναι ότι, δεν αποτελεί ποινικό αδίκημα η μη είσπραξη των ασφαλιστικών εισφορών όταν τα ασφαλιστικά ταμεία βρίσκονται στην εκρηκτική κατάσταση με τεράστιες κοινωνικές συνέπειες, ενώ η μη καταβολή του τέλους πνευματικών δικαιωμάτων στην ΑΕΠΙ, οδηγεί τον επιχειρηματία στο αυτόφωρο.

Επιπλέον, είναι χαρακτηριστική η θεσμική θωράκιση που απολαμβάνει η ΑΕΠΙ για την ίδρυση μια επιχείρησης. Για να λάβει κάποιος άδεια λειτουργίας σε ένα κατάστημα από τον δήμο, πρέπει να έχει απόδειξη καταβολής όσων ζητά η ΑΕΠΙ. Ακόμα και εάν ο καταστηματάρχης διαφωνεί για τα ποσά που του επιβάλλει η ΑΕΠΙ και έχει καταφύγει στη δικαιοσύνη, οφείλει να πληρώσει την ΑΕΠΙ προκειμένου να λάβει τη σχετική άδεια. Ο νόμος τοποθετεί το ίδιο το κράτος ως διαμεσολαβητή υπέρ της ΑΕΠΙ και εάν ο καταστηματάρχης διαφωνήσει στο ποσό που απαιτεί η ΑΕΠΙ, έχει απέναντί του την Ελληνική Αστυνομία και το αυτόφωρο.

Το τέλος είσπραξης πνευματικών δικαιωμάτων ΑΕΠΙ, αποτελεί πραγματικό βραχνά για τους καταστηματάρχες εστίασης και διασκέδασης, αλλά και για όλους τους καταστηματάρχες που ακούγεται μουσική στα καταστήματά τους. Ο νόμος έδινε τη δυνατότητα στην ΑΕΠΙ να καθορίσει μονομερώς την αμοιβή της εταιρείας για την είσπραξη των πνευματικών δικαιωμάτων. Μάλιστα, μέχρι πρότινος δεν υπήρχε καν αμοιβολόγιο, το οποίο καταρτίσθηκε πρόσφατα μετά από πολλαπλές πιέσεις. Πρόκειται για ποσά που ανάλογα με τα τετραγωνικά του καταστήματος, τα οποία υπολογίζονται αυθαίρετα και κατά περίπτωση, φθάνουν ακόμα και τις χιλιάδες ευρώ, ανεξαρτήτως, εάν η μουσική είναι ζωντανή ή ακούγεται μέσω ηχητικών συστημάτων (ραδιόφωνο, τηλεόραση κλπ).

Στην παρούσα οικονομική συγκυρία, οι επιχειρηματίες αδυνατούν να καταβάλλουν τα ετήσια τέλη που επιβάλλει η ΑΕΠΙ, με αποτέλεσμα η ΑΕΠΙ να καταφεύγει στη Δικαιοσύνη πολλές φορές, για να εισπράξει τα οφειλόμενα ποσά. Είναι χαρακτηριστικό ότι, από την έναρξη της κρίσης η ΑΕΠΙ έχει καταθέσει πλέον των 6.000 μηνύσεων προς ιδιώτες για την είσπραξη πνευματικών δικαιωμάτων.

Επιπρόσθετα, ενώ η ΑΕΠΙ θα έπρεπε να εισπράττει πνευματικά δικαιώματα για τις επιχειρήσεις που η μουσική είναι καθοριστικής σημασίας για το κατάστημα και θα αποτελεί κίνητρο ή ενδεχόμενος λόγος για να το επισκεφθεί ο πελάτης, παρ' όλα αυτά η ΑΕΠΙ εισπράττει από ταξί, κτελ, συνεργεία αυτοκινήτων, κομμωτήρια, συνοικιακά βιβλιοπωλεία, σουβλατζίδικα χωρίς τραπέζια και καφενεία και μια σειρά από άλλες επιχειρήσεις, με το αιτιολογικό ότι ακούγεται μουσική σε δημόσιο χώρο και πρέπει να καταβληθούν πνευματικά δικαιώματα.

Το πλέον παράδοξο είναι ότι, την ίδια στιγμή που η ΑΕΠΙ «ξεξουμίζει» τους ραδιοφωνικούς σταθμούς για τα μουσικά κομμάτια που παίζουν για τους ακροατές τους, την ίδια στιγμή ζητά και από τους ακροατές, που μπορεί να είναι πέρα από ιδιώτες, ταξί, λεωφορεία, περίπτερα κ.λ.π., να καταβάλουν αντίστοιχα ποσά για ένα προϊόν το οποίο έχει ήδη πληρωθεί για να τους παρέχεται. «Καλείται δηλαδή ο ταχυδρόμος να πληρώσει το γραμματόσημο στο φάκελο που μεταφέρει».

Με αυτό το σκεπτικό του «απ' όπου τ' αρπάξουμε» που διέπει την ΑΕΠΙ και την υπερπροστασία που απολαμβάνει από το ελληνικό κράτος, οιοσδήποτε μπορεί να φτιάξει μια εταιρεία είσπραξης δικαιωμάτων και να περιφέρεται εισπράττοντας δικαιώματα.

Είναι σημαντικό οι πνευματικοί δημιουργοί να αμείβονται για τα δικαιώματά τους, ωστόσο δεν μπορεί να εισπράττονται δικαιώματα μονομερώς από μια εταιρεία, με την προστασία του ελληνικού κράτους, η οποία απολαμβάνει ποινικές δυνατότητες για την άσκηση της εμπορικής της δραστηριότητας, και από την άλλη να σύρονται στα δικαστήρια επιχειρηματίες ως «μπαταχτσήδες» επειδή αμφισβητούν τις υπερβολικές και μονομερείς αμοιβές της ΑΕΠΙ.

Επιβάλλεται συνεπώς, άμεσα και συνολικά να επανεξεταστεί το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την είσπραξη των δικαιωμάτων των πνευματικών δημιουργών, βασισμένο στην νέα αγορά που έχει διαμορφωθεί για τη μουσική βιομηχανία, χωρίς να επιβαρύνει άκριτα και αυθαίρετα, στο βαθμό που γίνεται σήμερα, καθέναν που ακούει μουσική στην επιχείρησή του.

Κατόπιν των ανωτέρω,

ΕΡΩΤΩΝΤΑΙ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. Με ποια κριτήρια «ξεξουμίζει» η ΑΕΠΙ τους Ραδιοφωνικούς Σταθμούς με χαρακτηριστική αυθαιρεσία και την ίδια στιγμή απαιτεί να καταβληθούν ποσά, όχι μόνο από επιχειρήσεις που η μουσική αποτελεί κίνητρο για τον πελάτη, αλλά και από επιχειρήσεις όπως κομμωτήρια, ταξί, λεωφορεία, περίπτερα κ.λ.π., που η μουσική δεν αποτελεί κίνητρο ή ενδεχόμενος λόγος για να το επισκεφθεί ο πελάτης;
2. Με ποιες ενέργειες προτίθεστε να ελέγξετε την παράνομη και αυθαίρετη πολυετή πρακτική της Α.Ε.Π.Ι., σχετικά με την καταβολή τελών είσπραξης πνευματικών δικαιωμάτων από τις επιχειρήσεις;
3. Σε ποιες ενέργειες προτίθεστε να προβείτε για την αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που προβλέπει την είσπραξη πνευματικών δικαιωμάτων, καθώς με το σημερινό καθεστώς βαρύνονται άκριτα και αυθαίρετα επιχειρήσεις που απλά έχουν ένα ραδιόφωνο, κασετόφωνο ή τηλεόραση στον χώρο εργασίας;

Ο ερωτών Βουλευτής

**Λευτέρης Κ. Αυγενάκης
Βουλευτής ΝΔ Ηρακλείου**